

II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Ιανουαρίου 2005

όσον αφορά το σχέδιο Rivesaltes και τα τέλη υπέρ τρίτων CIVDN που εφάρμοσε η Γαλλία

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2005) 50]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2007/253/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο ⁽¹⁾ και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Μετά από καταγγελία, η Επιτροπή ζήτησε από τις γαλλικές αρχές πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης, με επιστολές της 19ης Ιουλίου 1999, της 16ης Δεκεμβρίου 1999, της 24ης Αυγούστου 2000 και της 9ης Δεκεμβρίου 2000. Η Γαλλία απάντησε στην Επιτροπή με επιστολές της 19ης Αυγούστου 1999, της 24ης Φεβρουαρίου 2000 και της 25ης Ιανουαρίου 2001. Στις 26 Ιανουαρίου 2000, εκπρόσωποι των υπηρεσιών της Επιτροπής συναντήθηκαν με εκπροσώπους των γαλλικών αρχών και στις 31 Μαρτίου 2000 με αντιπροσωπεία της Comité interprofessionnel des vins doux naturels (CIVDN) (διεπαγγελματική επιτροπή φυσικών γλυκών οίνων).

(2) Δεδομένου ότι τα υπό εξέταση μέτρα εφαρμόστηκαν χωρίς προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής, καταχωρίστηκαν στο μητρώο των μη κοινοποιημένων ενισχύσεων με αριθμό ενίσχυσης NN 139/2002.

(3) Με επιστολή της 21ης Ιανουαρίου 2003, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γαλλία σχετικά με την απόφασή της να κινηθεί τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης όσον αφορά την εν λόγω ενίσχυση.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής για την έναρξη της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα άλλα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις συγκεκριμένες ενισχύσεις.

(5) Οι γαλλικές αρχές απέστειλαν τις παρατηρήσεις τους με επιστολές της 16ης και της 18ης Ιουνίου 2003. Η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος, οι οποίες εστάλησαν στις γαλλικές αρχές με επιστολή της 6ης Αυγούστου 2004. Οι γαλλικές αρχές απάντησαν με επιστολή της 10ης Σεπτεμβρίου 2004.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ RIVESALTES

(6) Το 1996, η CIVDN αποφάσισε να θέσει σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα μετατροπής ποικιλιών οιναμπέλου με στόχο την αντικατάσταση, μέσω της εκρίζωσης και της φύτευσης νέων ποικιλιών οιναμπέλου υψηλής ποιότητας, ενός μέρους της παραγωγής φυσικών γλυκών οίνων της περιοχής των Ανατολικών Πυρηναίων λόγω της διαρθρωτικής κρίσης που αντιμετώπιζε η παραγωγή αυτή και η οποία είχε ως συνέπεια τη μεγάλη μείωση των πωλήσεων. Η ενίσχυση είχε ως στόχο τη χρηματοδότηση της βελτίωσης της ποιότητας των ποικιλιών αμπέλου στην περιοχή αυτή. Έπαυσε να χορηγείται το αργότερο την 1η Αυγούστου 2000.

⁽¹⁾ ΕΕ C 82 της 5.4.2003, σ. 2.

⁽²⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

(7) Για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου μετατροπής (γνωστού ως «Σχέδιο Rivesaltes»), οι παραγωγοί της περιοχής είχαν πρόσβαση σε δύο είδη ενίσχυσης:

- πριμοδότηση για παύση της καλλιέργειας ανά εκτάριο, η οποία χρηματοδοτήθηκε από μια διεπαγγελματική εισφορά,
- ενίσχυση ανά εκτάριο, η οποία χρηματοδοτήθηκε από τον κρατικό προϋπολογισμό και από τον προϋπολογισμό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης για τη μερική κάλυψη του κόστους μετατροπής.

1.1. Η ΠΡΙΜΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΑΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

(8) Με την απόφαση 96-1 της 5ης Ιουλίου 1996, η CIVDN ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης (ΕΟΠ) καθιέρωσε μια διεπαγγελματική εισφορά για τη χρηματοδότηση του σχεδίου μετατροπής «Rivesaltes» και «Grand Roussillon».

(9) Η εισφορά ύψους 50 γαλλικών φράγκων (FRF) ⁽³⁾ ανά εκατόλιτρο, παραγόμενο στην περιοχή των Ανατολικών Πυρηναίων όπου παράγονταν οι σχετικοί φυσικοί γλυκοί οίνοι, είχε ως στόχο να χρηματοδοτήσει τη χορήγηση πριμοδότησης («πριμοδότηση για παύση της καλλιέργειας») για όλα τα αμπελοτεμάχια τα οποία το 1995 παρήγαγαν «Rivesaltes» ή «Grand Roussillon» και από το 1996 μέχρι και το 2000 θα παρήγαγαν επιτραπέζιο οίνο ή τοπικούς οίνους. Το προϊόν της εισφοράς της εισφοράς διατέθηκε σε ειδικό Ταμείο.

10. Η πριμοδότηση για παύση της καλλιέργειας χορηγήθηκε πράγματι στους παραγωγούς οι οποίοι δεσμεύτηκαν να μην διεκδικήσουν την ελεγχόμενη ονομασία προέλευσης (ΕΟΠ) «Rivesaltes» ή «Grand Roussillon» για περίοδο 5 ετών. Η πριμοδότηση αυτή είχε ως στόχο να αντισταθμίσει τις απώλειες εισοδήματος που συνδέονται με τις επιπτώσεις στην τιμή που απορρέουν από την παύση της χρησιμοποίησης των δύο ονομασιών. Η πριμοδότηση δεν συνεπαγόταν παύση της παραγωγής ούτε μείωσή της, αλλά μόνο αντιστάθμιση για τη χρησιμοποίηση της παραγωγής εκτός της ΕΟΠ. Στόχος ήταν επομένως να μειωθεί γρήγορα το δυναμικό διάθεσης προς πώληση οίνων υπό την ΕΟΠ.

(11) Το ποσό της πριμοδότησης για την παύση της καλλιέργειας ανερχόταν σε 5 000 FRF ετησίως ανά εκτάριο αποσυρόμενο από την παραγωγή. Για κάθε αμπελοτεμάχιο επιλέξιμο για ενίσχυση σταματούσε η χορήγηση της πριμοδότησης το έτος της μετατροπής του.

(12) Η Επιτροπή δεν έλαβε πληροφορίες όσον αφορά το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο αυτού του μέτρου. Καμία πληροφορία δεν διαβιβάστηκε όσον αφορά το ποσό των εσόδων της διεπαγγελματικής εισφοράς ούτε όσον αφορά τον αριθμό των εκταρίων στα οποία εφαρμόστηκε το μέτρο.

1.2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

(13) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το σχέδιο μετατροπής των αμπελώνων ΕΟΠ Rivesaltes που εγκρίθηκε το 1996 αφορούσε 3 250 εκτάρια: 1 250 εκτάρια για παραγωγή «Muscat de Rivesaltes» 1 000 εκτάρια για παραγωγή «Côtes du

Roussillon» και «Côtes du Roussillon Villages» (ποικιλίες Syrah, Mourvèdre, Roussanne, Marsanne και Vermentino) και 1 000 εκτάρια για παραγωγή τοπικών οίνων εκλεκτής ποιικιλίας (ποικιλίες Chardonnay, Cabernet, Merlot κ.λπ.).

(14) Με βάση αυτό το σχέδιο οι γαλλικές αρχές συμφώνησαν να παράσχουν χρηματοδοτική στήριξη ύψους 111 εκατ. FRF, καταμετρημένη ως εξής: 85 εκατ. FRF μέσω του Office national interprofessionnel des vins (εθνικός διεπαγγελματικός οργανισμός οίνων) και 26 εκατ. FRF από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης [Languedoc-Roussillon και conseil général des Pyrénées-Orientales (Γενικό Συμβούλιο των Ανατολικών Πυρηναίων)].

(15) Η στήριξη αυτή προέβλεπε ενίσχυση ύψους 25 000 FRF/εκτάριο για τη μετατροπή σε ΕΟΠ «Muscat de Rivesaltes» και ενίσχυση ύψους 40 000 FRF/εκτάριο για τη μετατροπή σε ΕΟΠ «Côtes du Roussillon Villages» και σε τοπικούς οίνους.

(16) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το πραγματικό κόστος μετατροπής στην περιοχή μπορούσε να εκτιμηθεί σε 110 000 FRF/εκτάριο. Οι γαλλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τα σχέδια μετατροπής είχαν υλοποιηθεί κατά ένα μεγάλο μέρος (2 350 εκτάρια από τα 3 250 εκτάρια που προβλέπονταν).

(17) Το συνολικό κόστος της πραγματοποιηθείσας μετατροπής ανήλθε, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, σε 258,5 εκατ. FRF (39,4 εκατ. ευρώ). Από την πλευρά τους, οι δημόσιες αρχές συνεισέφεραν 75,250 εκατ. FRF (11,01 εκατ. ευρώ) από τα 111 εκατ. FRF (16,9 εκατ. ευρώ) που είχαν προβλεφθεί αρχικά. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασαν οι γαλλικές αρχές, το σύνολο των δημόσιων χρηματοδοτήσεων ανήλθε σε 29,11 % των δαπανών μετατροπής που όντως πραγματοποιήθηκε.

(18) Οι γαλλικές αρχές υπενθύμισαν ότι κάθε χρόνο διαβιβάζουν στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87 του Συμβουλίου της 16ης Μαρτίου 1987 για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς ⁽⁴⁾, πίνακα των εκτάσεων που έχουν φυτευθεί με αμπέλους, ταξινομημένων ανά διαμέρισμα και ανά τύπο παραγόμενων σταφυλιών (σταφύλια οισοποιίας, συμπεριλαμβανομένων των οίνων ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών, επιτραπέζια σταφύλια), καθώς και πίνακα των εκριζώσεων και φυτεύσεων αμπέλων που παρουσιάζεται με τον ίδιο τρόπο κατάταξης ανά διαμέρισμα και ανά τύπο παραγόμενων σταφυλιών. Οι γαλλικές αρχές επισύναψαν αντίγραφο των πινάκων που απεστάλησαν για την περίοδο εμπορίας 1997/1998.

2. ΔΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΟΠ

(19) Με την απόφαση 97-3 της 29ης Δεκεμβρίου 1997, η CIVDN καθιέρωσε από την 1η Ιανουαρίου 1998 διεπαγγελματική εισφορά, η οποία αποσκοπούσε στη χρηματοδότηση δράσεων διαφήμισης και προώθησης καθώς και λειτουργίας υπέρ των ακόλουθων ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης: «Rivesaltes», «Grand Roussillon», «Muscat de Rivesaltes» και «Banyuls».

⁽³⁾ 1 FRF = 0,15 ευρώ περίπου.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 84 της 27.3.1987, σ. 1. Κανονισμός που καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 (ΕΕ L 179 της 14.7.1999, σ. 1).

- (20) Το ποσό εκτός φόρων ανά εκατόλιτρο καθορίστηκε ως εξής: «Banyuls et Banyuls Grand Cru», 25 FRF/εκατόλιτρο· «Grand Roussillon», 30 FRF/εκατόλιτρο· «Muscat de Rivesaltes», 50 FRF/εκατόλιτρο· «Rivesaltes», 30 FRF/εκατόλιτρο.
- (21) Οι εισφορές αυτές κατανεμήθηκαν ως εξής: «Rivesaltes», 25 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία· «Grand Roussillon», 45 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία· «Banyuls», 20 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία.
- (22) Με την απόφαση 98-1 της 10ης Ιουλίου 1997, η CIVDN καθιέρωσε από την 1η Σεπτεμβρίου 1998 διεπαγγελματική εισφορά, η οποία αποσκοπούσε στη χρηματοδότηση δράσεων διαφήμισης και προώθησης καθώς και λειτουργίας υπέρ των ακόλουθων ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης: «Rivesaltes», «Grand Roussillon» και «Maurycy».
- (23) Τα ποσά της εισφοράς εκτός φόρων ανά εκατόλιτρο καθορίστηκαν ως εξής: «Grand Roussillon», 25 FRF/εκατόλιτρο· «Maurycy», 5 FRF/εκατόλιτρο· «Rivesaltes», 35 FRF/εκατόλιτρο.
- (24) Οι εισφορές αυτές κατανεμήθηκαν ως εξής: «Rivesaltes», 30 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία· «Grand Roussillon», 20 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία· «Maurycy», 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία.
- (25) Οι δύο προηγούμενες εισφορές καταργήθηκαν με την απόφαση 99-1, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, με την οποία η CIVDN καθιέρωσε διεπαγγελματική εισφορά, η οποία αποσκοπούσε στη χρηματοδότηση δράσεων διαφήμισης και προώθησης καθώς και λειτουργίας υπέρ των ακόλουθων ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης: «Banyuls», «Banyuls Grand Cru», «Muscat de Rivesaltes», «Rivesaltes», «Grand Roussillon» και «Maurycy».
- (26) Τα ποσά εκτός φόρων ανά εκατόλιτρο καθορίστηκαν ως εξής: «Grand Roussillon», 25 FRF/εκατόλιτρο· «Rivesaltes», 35 FRF/εκατόλιτρο· «Banyuls» και «Banyuls Grand Cru», 25 FRF/εκατόλιτρο· «Muscat de Rivesaltes», 55 FRF/εκατόλιτρο· «Maurycy», 0 FRF/εκατόλιτρο.
- (27) Οι εισφορές αυτές κατανεμήθηκαν ως εξής: «Rivesaltes», 30 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία· «Grand Roussillon», 20 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία· «Muscat de Rivesaltes», 50 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία· «Banyuls et Banyuls Grand Cru», 20 FRF/εκατόλιτρο για τη διαφήμιση και την προώθηση και 5 FRF/εκατόλιτρο για τη λειτουργία.
- (28) Η εισφορά αυτή ανανεώθηκε με μικρές τροποποιήσεις, με την απόφαση 00-1. Η Επιτροπή δεν διέθετε, τη στιγμή της έναρξης της διαδικασίας εξέτασης, πληροφορίες όσον αφορά τη διάρκεια του τελευταίου αυτού καθεστώτος ή την ενδεχόμενη ανανέωσή του.

3. ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

- (29) Η Επιτροπή επισήμανε, όσον αφορά καταρχάς τη φύση των εν λόγω εισφορών, ότι αυτές εγκρίθηκαν κατευθείαν από τη

γαλλική κυβέρνηση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος αριθ. 200 της 2ας Απριλίου 1943 όσον αφορά τη σύσταση μιας διεπαγγελματικής επιτροπής φυσικών γλυκών οίνων και οίνων λικέρ ελεγχόμενων ονομασιών. Η έγκριση της κυβέρνησης συνιστά επομένως προϋπόθεση για την έγκριση τέτοιου είδους εισφορών. Ο νόμος αριθ. 200 προβλέπει συγκεκριμένα ότι οι εισφορές είναι υποχρεωτικές για όλους τους επαγγελματίες των σχετικών κλάδων από τη στιγμή που θα έχουν εγκριθεί από την κυβέρνηση ή, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, από τον Επίτροπό της. Συμπεραίνεται λοιπόν ότι αυτό το είδος των εισφορών προϋποθέτει μια πράξη από δημόσια αρχή ώστε να παράγει πλήρη αποτελέσματα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεώρησε στο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης ότι στην προκειμένη περίπτωση επρόκειτο για τέλη υπέρ τρίτων, δηλαδή για δημόσιους πόρους.

- (30) Όσον αφορά την «πριμοδότηση για την παύση της καλλιέργειας» που προβλέπει το γαλλικό καθεστώς ενισχύσεων, τέτοιου είδους πριμοδοτήσεις δεν προβλέπονταν από την κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ) και, πιο συγκεκριμένα, από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 456/80 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 1980, σχετικά με τη χορήγηση επιδοτήσεων για την προσωρινή και οριστική εγκατάλειψη ορισμένων εκτάσεων φυτευμένων με αμπέλους καθώς και πριμοδοτήσεων για παραίτηση από το δικαίωμα αναφύτευσης⁽⁵⁾. Ο κανονισμός αυτός προέβλεπε μόνο τη χορήγηση πριμοδοτήσεων προσωρινής ή οριστικής εγκατάλειψης της παραγωγής, η οποία καταβαλλόταν όταν ένας παραγωγός αποφάσιζε να συμβάλει στη μείωση του κοινοτικού αμπελουργικού δυναμικού μέσω, ιδίως, της εκρίζωσης των αμπέλων. Επειδή όμως δεν έγινε καμία μείωση του δυναμικού και καμία δράση εγκατάλειψης δεν χρηματοδοτήθηκε με την πριμοδότηση, το εν λόγω μέτρο δεν φαινόταν, στο στάδιο της έναρξης της διαδικασίας εξέτασης, να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παλαιάς ΚΟΑ για τον αμπελοοικονομικό τομέα, που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 822/87.
- (31) Η ενίσχυση είχε ως στόχο να ανακουφίσει οικονομικά τους παραγωγούς οι οποίοι αποφάσιζαν ελεύθερα ως επιχειρηματίες να συμμετάσχουν σε μια καθαρά εμπορική ενέργεια της οποίας οι δαπάνες φαίνεται να έχουν σχέση με την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με την πάγια πρακτική της Επιτροπής και τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽⁶⁾, οι λειτουργικές ενισχύσεις είναι αυτές οι οποίες έχουν ως στόχο να απαλλάξουν τις επιχειρήσεις από το κόστος το οποίο θα έπρεπε κανονικά να αναλάβουν στο πλαίσιο της τρέχουσας διαχείρισης ή των κανονικών τους δραστηριοτήτων. Η ιδέα αυτή περιλαμβάνεται στο σημείο 3.5 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας⁽⁷⁾ (εφεξής «οι κατευθυντήριες γραμμές για τη γεωργία»), όπου γίνεται λόγος για ενισχύσεις οι οποίες, από την ίδια τη φύση τους, ενδέχεται να παρακωλύουν τη λειτουργία των μηχανισμών που διέπουν τις ΚΟΑ.
- (32) Η Επιτροπή διαπίστωσε σ' αυτό το σημείο ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε ανά εκτάριο και ανά έτος και ότι κατά συνέπεια είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ποσότητα του παραχθέντος οίνου. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να εγκρίνει ενίσχυση η οποία θα ήταν ασυμβίβαστη

⁽⁵⁾ ΕΕ L 57 της 29.2.1980, σ. 16. Κανονισμός που καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999.

⁽⁶⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 8ης Ιουνίου 1995, υπόθεση T-459/93, Siemens SA κατά Επιτροπής, Συλλογή σ. II-01675.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2.

προς τις διατάξεις που διέπουν την κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ) ή θα παρεμπόδιζαν την εύρυθμη λειτουργία της εν λόγω κοινής οργάνωσης των αγορών. Η Επιτροπή θεώρησε, στο στάδιο της κίνησης της διαδικασίας εξέτασης, ότι η «πριμοδότηση για την παύση της καλλιέργειας» φαινόταν να αποτελεί λειτουργική ενίσχυση η οποία ενδέχεται να παρακωλύσει τη λειτουργία των μηχανισμών που διέπουν την αμπελοοινική ΚΟΑ και ότι, για το λόγο αυτό, θα μπορούσε να είναι ασυμβίβαστη προς τους ισχύοντες κανόνες της αγοράς και του ανταγωνισμού.

- (33) Όσον αφορά το κόστος της μετατροπής, το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87 προέβλεπε ότι από την 1η Σεπτεμβρίου 1988 απαγορευόταν οποιαδήποτε εθνική ενίσχυση για τη φύτευση αμπελοοινικών εκτάσεων, εκτός από εκείνες που ανταποκρίνονται σε κριτήρια που πρέπει, ιδίως, να επιτρέπουν την επίτευξη του στόχου της μείωσης της ποσότητας της παραγωγής ή της ποιοτικής βελτίωσης χωρίς να συνεπάγονται αύξηση της παραγωγής. Επομένως, στην οικεία περιφέρεια θα επιτρεπόταν η φύτευση βελτιωμένων ποικιλιών αμπέλου που δεν θα είχαν υψηλή παραγωγικότητα.
- (34) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 1989, για τον καθορισμό των κριτηρίων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87 του Συμβουλίου όσον αφορά τις εθνικές ενισχύσεις για τη φύτευση αμπελοοινικών εκτάσεων⁽⁸⁾ καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων εξετάζονται τα σχέδια εθνικών ενισχύσεων για τη φύτευση αμπελοοινικών εκτάσεων που γίνονται δεκτές βάσει των άρθρων 87, 88 και 89 της συνθήκης. Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 προβλέπει ότι τα σχέδια εθνικών ενισχύσεων πρέπει να αποδεικνύουν με τρόπο ικανοποιητικό ότι τηρείται ο στόχος για τη μείωση της ποσότητας παραγωγής ή τη βελτίωση της ποιότητας χωρίς αύξηση της παραγωγής.
- (35) Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 προέβλεπε ότι το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται ανά εκτάριο φυτευμένης αμπέλου δεν μπορούσε να υπερβαίνει το 30 % των πραγματικών δαπανών εκρίζωσης και φύτευσης. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, επειδή το συνολικό κόστος της πραγματοποιηθείσας μετατροπής ανήλθε σε 258 500 000 FRF και οι δημόσιες αρχές συνεισέφεραν το ποσό των 75 250 000 FRF, συμπεραίνουν ότι το σύνολο των δημόσιων χρηματοδοτήσεων ανήλθε στο 29,11 % του κόστους της όντως πραγματοποιηθείσας μετατροπής. Όμως, το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 προέβλεπε ότι καθοριστικό στοιχείο του υπολογισμού του κόστους μετατροπής ήταν η ενίσχυση που χορηγήθηκε πράγματι ανά εκτάριο φυτευμένης αμπέλου. Στο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης, η λογική αυτή φαινόταν να αποκλείει τους συνολικούς υπολογισμούς στο πλαίσιο της μετατροπής στο σύνολό της και, συνεπώς, τους υπολογισμούς που βασίζονται στο μέσο συνολικό κόστος ανά εκτάριο. Εξάλλου, οι γαλλικές αρχές υπολόγιζαν αυτό το μέσο όρο στο πλαίσιο διαφορετικών καθεστώτων μετατροπής.
- (36) Η Επιτροπή θεώρησε, στο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης ότι, λαμβανομένου υπόψη του κόστους ανά εκτάριο που κοινοποίησαν οι γαλλικές αρχές (110 000 FRF/εκτάριο), οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση θα

έπρεπε να είχαν ως ανώτατο όριο 33 000 FRF/εκτάριο και 30 % αντίστοιχα του πραγματικού κόστους ανά παραγωγό. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε υπέρβαση αυτού του ανώτατου ορίου, δηλαδή οποιαδήποτε υπέρβαση του 30 % του πραγματικού κόστους ανά παραγωγό, θα μπορούσε να συνιστά ενίσχυση ασυμβίβαστη προς τους ισχύοντες κανόνες.

- (37) Η Επιτροπή, κάνοντας χρήση του δικαιώματος που της παρέχει το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, της 22ας Μαρτίου 1999, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ⁽⁹⁾, ζήτησε από τις γαλλικές αρχές να της διαβιβάσουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν τις δύο πραγματοποιηθείσες μετατροπές. Αυτές έπρεπε να περιλαμβάνουν, ιδίως: τις πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αμπελοκαλλιερητών που έλαβαν εθνικές ενισχύσεις για τη φύτευση αμπελώνων· τη σχετική έκταση ανά κατηγορία εδάφους· το ποσοστό των εκτάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο εκρίζωσης και εν συνεχεία φύτευσης· το ποσοστό των εκτάσεων που κρίθηκαν κατάλληλες για την παραγωγή VQPRD· την προτιθέμενη χρήση των φυτευμένων εκτάσεων (οινοποιήσιμα σταφύλια, επιτραπέζια σταφύλια, σταφύλια για την παραγωγή σταφίδας, φυτώρια ή μητρικά φυτά εμβολίων κ.λπ.)· τις χρησιμοποιηθείσες ποικιλίες· την απόδειξη της προηγούμενης έγκρισης των γαλλικών αρχών όσον αφορά τη χρησιμοποίηση αυτών των ποικιλιών· την εξέλιξη του παραγωγικού δυναμικού· οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το ύψος της ενίσχυσης.
- (38) Όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη διαφήμιση και την προώθηση που προβλέπονται από ορισμένες ΚΟΑ, οι γαλλικές αρχές επισήμαναν ότι οι κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τα τέλη υπέρ τρίτων, που προορίζονται για τη χρηματοδότηση της CIVDN, έχουν αποτελέσει αντικείμενο τακτικών κοινοποιήσεων και είχαν ήδη εξεταστεί και εγκριθεί από την Επιτροπή. Πράγματι, η Επιτροπή είχε εγκρίνει τελευταία, στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης N 184/97⁽¹⁰⁾ («Ενισχύσεις και τέλος υπέρ τρίτων προς όφελος της CIVDN») τη χορήγηση μέχρι το τέλος του 2002 μιας κρατικής ενίσχυσης που θα χρηματοδοτείται από ένα τέλος υπέρ τρίτων για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, των δαπανών διαφήμισης και προώθησης καθώς και των λειτουργικών δαπανών υπέρ της CIVDN. Όμως, με βάση τις ληφθείσες πληροφορίες, οι εν λόγω εισφορές επιβλήθηκαν από τη CIVDN επιπλέον του τέλους υπέρ τρίτων που προορίζεται για τις δράσεις επικοινωνίας και προώθησης που έχει ήδη εγκρίνει η Επιτροπή. Επομένως, η Επιτροπή θεώρησε, στο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης, ότι η έγκριση που είχε χορηγηθεί προηγουμένως δεν αποτελούσε σωπηρή έγκριση κάθε τροποποίησης ή κάθε άλλου μέτρου που ερχόταν να προστεθεί στην ήδη εγκριθείσα ενίσχυση.
- (39) Η Επιτροπή ζήτησε από τις γαλλικές αρχές να της διαβιβάσουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης, καθώς και όσον αφορά τα καθεστώτα που δεν έχουν αναφερθεί ούτε κοινοποιηθεί, τα οποία ενδέχεται να ισχύουν επί του παρόντος, για να μπορέσει να εξετάσει κατά πόσον είναι συμβίβασιμα, ιδίως με τα αρνητικά και τα θετικά κριτήρια που ισχύουν σχετικά με τη διαφήμιση και την προώθηση καθώς και το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό ενίσχυσης. Οι πληροφορίες αυτές θα δώσουν επίσης τη δυνατότητα να μετρηθούν οι επιπτώσεις ενδεχόμενης σώρευσης

⁽⁹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με την πράξη προσχώρησης του 2003.

⁽¹⁰⁾ Επιστολή της Επιτροπής αριθ. SG(97) D/3741 της 16.5.1997.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 264 της 12.9.1989, σ. 5. Κανονισμός που καταργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1227/2000 (ΕΕ L 143 της 16.6.2000, σ. 1).

ενισχύσεων στο πλαίσιο του καθεστώτος που είχε εγκριθεί προηγουμένως και των καθεστώτων που δεν έχουν κοινοποιηθεί και τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

- (40) Η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης ότι οι μηχανισμοί των τελών υπέρ τρίτων ήταν παρόμοιοι με αυτούς που έχει ήδη εγκρίνει η Επιτροπή. Από τα έγγραφα για την καθιέρωση των εν λόγω τελών προκύπτει, εξάλλου, ότι τα τέλη αυτά αφορούσαν μόνο την αμπελοοινική παραγωγή μιας καθορισμένης περιφέρειας. Επομένως, στο στάδιο της διαδικασίας εξέτασης, ήταν δυνατό να συναχθεί το συμπέρασμα ότι κανένα εισαγόμενο προϊόν δεν υπόκειτο, ούτε είχαν επιβληθεί σ' αυτό τα τέλη υπέρ τρίτων που αναφέρονται στην προκειμένη περίπτωση.

III. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ

- (41) Ο καταγγέλλων διαβίβασε τις ακόλουθες παρατηρήσεις ζητώντας να τηρηθεί απόρρητη η ταυτότητά του. Η Επιτροπή, αφού εξέτασε τους λόγους τους οποίους επικαλέστηκε, θεώρησε σκόπιμο να σεβαστεί την επιθυμία του.
- (42) Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, η πριμοδότηση για παύση της καλλιέργειας και η ενίσχυση μετατροπής αποτελούν δύο συνιστώσες ενός ενιαίου καθεστώτος ενισχύσεων, το οποίο αποσκοπεί να μειώσει μόνο τη διάθεση μιας συγκεκριμένης παραγωγής στην αγορά. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν για την παύση της καλλιέργειας των αμπελοτεμαχίων και εκείνες που χορηγήθηκαν για τη μετατροπή πρέπει να είναι σωρευτικές προκειμένου να εκτιμηθεί η συμφωνία τους με το κοινοτικό δίκαιο.
- (43) Ο καταγγέλλων θεωρεί ότι η αυτόνομη χρηματοοικονομική διαχείριση του Σχεδίου Rivesaltes, που προβλέπεται στην απόφαση της CIVDN 96-1 της 5ης Ιουλίου 1996, δεν τηρήθηκε, δεδομένου ότι η πριμοδότηση για παύση της καλλιέργειας χρηματοδοτήθηκε από πόρους που δεν προέρχονταν αποκλειστικά από το προϊόν της διεπαγγελματικής εισφοράς η οποία καθιερώθηκε το 1996. Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, η πριμοδότηση για την παύση της καλλιέργειας χρηματοδοτήθηκε από ιδίους πόρους της CIVDN για ποσό που υπερβαίνει τα 11 εκατ. FRF. Επιπλέον, ένα μέρος των πόρων από την εισφορά για τη διαφήμιση και την προώθηση χρησιμοποιήθηκε για τη χρηματοδότηση του σχεδίου και ειδικότερα της πριμοδότησης για την παύση της καλλιέργειας.
- (44) Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, το γενικό συμβούλιο των Ανατολικών Πυρηναίων κατέβαλε, στις αρχές του οικονομικού έτους 2000, 2 εκατ. FRF στη CIVDN, τα οποία προορίζονταν να χρηματοδοτήσουν την πριμοδότηση για την παύση της καλλιέργειας. Εξάλλου, το εν λόγω γενικό συμβούλιο ανέλαβε την ευθύνη στο περιοδικό του «L'accent Catalan» του μήνα Μαρτίου 2003 για την απευθείας καταβολή στους αμπελοκαλλιεργητές, επιπλέον της ενίσχυσης που χορηγήθηκε δυνάμει της πριμοδότησης για την παύση της καλλιέργειας και της ενίσχυσης μετατροπής, ενίσχυση ανά εκτάριο ποσού ύψους 761 ευρώ και στη συνέχεια ύψους 1 293 ευρώ στο πλαίσιο του Σχεδίου Rivesaltes. Η ενίσχυση αυτή δεν κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή.
- (45) Όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη διαφήμιση και την προώθηση, ο καταγγέλλων θεωρεί ότι το προϊόν των σχετικών τελών υπέρ τρίτων προς όφελος της CIVDN είχε χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση των εκστρατειών προώθησης των δικών τους προϊόντων, δηλαδή ορισμένων επιχειρήσεων, και όχι για τη χρηματοδότηση των εκστρατειών προώθησης διαφόρων κατηγοριών ΕΟΠ εν γένει. Οι πρακτικές αυτές εξακολουθούν να εφαρμόζονται και σήμερα από τη διεπαγγελματική επιτροπή των οίνων Roussillon (CIVR), οντότητα η οποία διαδέχτηκε την

CIVDN όταν αυτή τέθηκε υπό εκκαθάριση. Οι ενισχύσεις αυτές αντιβαίνουν στις κοινοτικές διατάξεις, δεδομένου ότι δεν επιδιώκεται στόχος γενικού συμφέροντος.

- (46) Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, κατά τη διάρκεια των ετών 2001 και 2002, η CIVDN συνέχισε να απαιτεί από τους εμπορευόμενους την καταβολή των τελών υπέρ τρίτων, ενώ η οργάνωση που τη διαδέχτηκε, η CIVR, άρχισε επίσης να τιμολογεί εισφορές, γεγονός που συνιστούσε παραβίαση του εθνικού δικαίου.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

- (47) Με επιστολή της 16ης Ιουνίου 2003, οι γαλλικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης κατά της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης.
- (48) Καταρχάς, οι γαλλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι τα υπό εξέταση καθεστώτα δεν παρατάθηκαν πέρα από την περίοδο που είχε καθοριστεί αρχικά, δηλαδή πέντε έτη από την περίοδο εμπορίας 1996/1997. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή είχε ενημερωθεί για τη διάλυση της CIVDN με επιστολές της 14ης Δεκεμβρίου 2000 και της 6ης Δεκεμβρίου 2001. Η CIVR, η οποία αντικατέστησε την CIVDN, δεν εφάρμοσε κανένα τέτοιου είδους μέτρο.

1. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ RIVESALTES

1.1. Η ΠΡΙΜΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

- (49) Οι γαλλικές αρχές εξηγούν ότι το μέτρο δεν αποσκοπούσε στη μείωση του αμπελουργικού δυναμικού, δεδομένου ότι η δέσμευση των δικαιούχων συνίστατο στο να αποδεχθούν να διαθέτουν στην αγορά την παραγωγή των αμπελοτεμαχίων που έχουν τεθεί υπό καθεστώς παύσης της καλλιέργειας ως επιτραπέζιο οίνο ή τοπικό οίνο, και όχι ως οίνο ΕΟΠ. Συνεπώς, η πριμοδότηση αυτή δεν θα ήταν δυνατόν να εξομοιωθεί, όπως πράττει η Επιτροπή, με μια απλή ενίσχυση λειτουργίας η οποία, αδικαιολόγητα, θα συνιστούσε ταμειακή διευκόλυνση.
- (50) Πράγματι, η πριμοδότηση είχε ως αντικείμενο να εξασφαλίσει στους δικαιούχους αντάλλαγμα για τη δέσμευσή τους να μην διαθέτουν στην αγορά την παραγωγή των αμπελοτεμαχίων που έχουν τεθεί υπό καθεστώς παύσης της καλλιέργειας ως ΕΟΠ. Επομένως, δεν συνιστούσε για τους δικαιούχους συμπλήρωμα εισοδήματος αλλά αποτελούσε απλώς αντιστάθμιση απώλειας εισοδήματος.
- (51) Έτσι, όταν εφαρμόστηκε το μέτρο, σε ένα εκτάριο αμπέλου ΕΟΠ Rivesaltes, βάσει της ανώτατης επιτρεπόμενης απόδοσης 40 εκατολίτρων, παράγονταν μεταξύ 25 εκατολίτρων φυσικών γλυκών οίνων με 1 140 FRF/εκατόλιτρο και 15 εκατολίτρων επιτραπέζιου οίνου ή τοπικού οίνου με 350 FRF/εκατόλιτρο, με κύκλο εργασιών που κυμαίνονταν από 32 250 FRF έως 33 000 / εκτάριο. Μετά τη θέση υπό καθεστώς παύσης της καλλιέργειας, ένα εκτάριο αμπέλου παρήγαγε 50 εκατόλιτρα επιτραπέζιου οίνου ή τοπικού οίνου (μέσος όρος διαμερίσματος), που αντιστοιχούσε σε κύκλο εργασιών μεταξύ 12 500 FRF και 17 500 FRF.
- (52) Η μέση απόκλιση μετά την παύση της καλλιέργειας (απώλεια εισοδήματος για τους παραγωγούς) κυμαίνονταν επομένως περίπου σε 15 000 FRF/εκτάριο, ποσό από το οποίο, προκειμένου να σχηματιστεί μια ολοκληρωμένη εικόνα της κατάστασης, πρέπει να αφαιρεθεί το κόστος της αλκοόλης που απαιτείται για την παραγωγή των φυσικών γλυκών οίνων, ήτοι 2 000 FRF για 25 εκατόλιτρα, με αποτέλεσμα η καθαρή διαφορά να ανέρχεται σε 13 000 FRF/εκτάριο.

- (53) Ακόμη και αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι από το 1999, λόγω της πτώσης της τιμής της παραγωγής των φυσικών γλυκών οίνων (900 FRF/εκατόλιτρο), η διαφορά μειώθηκε, αυτή εξακολουθούσε να ανέρχεται σε κάθε περίπτωση σε 6 500 FRF/εκτάριο [26 000 FRF (κύκλος εργασιών/εκτάριο ΕΟΠ) — 17 500 FRF (κύκλος εργασιών/εκτάριο επιτραπέζιου οίνου ή τοπικού οίνου) — 2 000 FRF (κόστος της αλκοόλης για την παραγωγή των φυσικών γλυκών οίνων)].
- (54) Υπό αυτές τις συνθήκες, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι η πριμοδότηση για την παύση της καλλιέργειας δεν μπορούσε επομένως να αποτελεί ενίσχυση λειτουργίας η οποία θα εξαφάλιζε στους δικαιούχους, αδικαιολόγητα, συμπληρωματικό εισόδημα ή ταμειακές διευκολύνσεις.
- (55) Επιπλέον, οι γαλλικές αρχές τονίζουν ότι η πριμοδότηση για την παύση της καλλιέργειας δεν επηρέασε τους μηχανισμούς της ΚΟΑ του αμπελοοινικού τομέα λόγω ενδεχόμενων διαταραχών που θα μπορούσε να προκαλέσει στην αγορά. Έτσι, στο διαμέρισμα των Ανατολικών Πυρηναίων, για τις περιόδους εμπορίας 1996/1997 έως 1999/2000 δεν είχε αποσταχθεί καμία ποσότητα οίνου στο πλαίσιο της υποχρεωτικής απόσταξης. Επιπλέον, οι ποσότητες που απεστάλησαν για προληπτική απόσταξη για τις σχετικές περιόδους εμπορίας καταδεικνύουν μια συνήθη λειτουργία της αγοράς των επιτραπέζιων οίνων και των τοπικών οίνων.
- (56) Επικουρικά, οι γαλλικές αρχές τονίζουν τον αλληλέγγυο χαρακτήρα του εν λόγω μέτρου που δεν χρηματοδοτήθηκε από πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά μέσω διεπαγγελματικής εισφοράς που καταβλήθηκε από τους ίδιους τους παραγωγούς.
- 1.2. Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ
- (57) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το μέτρο αυτό συνιστά εξαιρετικό συμπλήρωμα στην εθνική ενίσχυση για την ανανέωση των αμπελώνων, η οποία καθιερώθηκε κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89.
- (58) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι η ενίσχυση για τη βελτίωση των ποικιλιών αμπέλου κοινοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1993 (ενίσχυση αριθ. 769/93) και ότι συμπεριλήφθηκε στους καταλόγους των εθνικών ενισχύσεων (FR/XXX/05.00/017). Όσον αφορά την ετήσια έκθεση, οι γαλλικές αρχές εξηγούν ότι οι πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 μπορούν να αποστέλλονται «στα πλαίσια της ετήσιας ανακοίνωσης από τα κράτη μέλη βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87». Όμως, το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87 προβλέπει ότι «Κάθε χρόνο, πριν από την 1η Σεπτεμβρίου, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή... ανακοίνωση για την εξέλιξη του αμπελουργικού δυναμικού που περιλαμβάνει πίνακα των εκτάσεων που έχουν φυτευθεί στο έδαφός τους» καθώς και «πριν από την 1η Δεκεμβρίου... έκθεση για την εξέλιξη του αμπελουργικού δυναμικού».
- (59) Οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι κάθε χρόνο διαβιβάζουν στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87, τον πίνακα των εκτάσεων που έχουν

φυτευθεί με αμπέλους, ταξινομημένων ανά διαμέρισμα και ανά τύπο παραγόμενων σταφυλιών (σταφύλια οиноποιίας, συμπεριλαμβανομένων των οίνων ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών, επιτραπέζια σταφύλια), καθώς και τον πίνακα των εκριζώσεων και φυτεύσεων αμπέλων που παρουσιάζεται με τον ίδιο τρόπο κατάταξης ανά διαμέρισμα και ανά τύπο παραγόμενων σταφυλιών. Οι γαλλικές αρχές επισύναψαν αντίγραφο των πινάκων που απεστάλησαν για την περίοδο εμπορίας 1997/1998. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι δεν πρέπει να τους προσαφεί ότι δεν ικανοποίησαν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 822/87.

- (60) Για την ακριβή και διεξοδική αξιολόγηση της ενίσχυσης μετατροπής «Plan Rivesaltes», είναι σκόπιμο, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι εκτάσεις παραγωγής Muscat de Rivesaltes αποκλείονταν από τη συμπληρωματική ενίσχυση για την ανανέωση που προβλέπεται στο σχέδιο. Οι εκτάσεις αυτές έτυχαν μόνο της ενίσχυσης ανανέωσης σε ποσοστά που αντιστοιχούν στα εθνικά επίπεδα. Ωστόσο, στο ποσό των 85 εκατ. FRF, το οποίο ανέφεραν οι γαλλικές αρχές στα προηγούμενα σημειώματά τους, περιλαμβάνονται 31 εκατ. FRF που αντιστοιχούν στην εθνική ενίσχυση για την ανανέωση των αμπελώνων στις εκτάσεις που έχουν φυτευθεί με αμπέλους της ποικιλίας Muscat.
- (61) Τέλος, ο απολογισμός για την ενίσχυση μετατροπής, στο πλαίσιο του Σχεδίου Rivesaltes, για τις εκτάσεις παραγωγής τοπικών οίνων και Côtes du Roussillon villages έχει ως εξής:
- α) Στη γεωγραφική περιοχή που αφορά το σχέδιο Rivesaltes και για εκμεταλλεύσεις με εκτάσεις παραγωγής τοπικών οίνων και Côtes du Roussillon villages, 2 357 εκτάρια (875 παραγωγοί) έτυχαν της εθνικής ενίσχυσης για την ανανέωση των αμπελώνων ύψους 57,280 εκατ. FRF.
- β) Από αυτά τα 2 357 εκτάρια, οι 875 παραγωγοί έλαβαν «έκτακτο» συμπλήρωμα της εθνικής ενίσχυσης που συνδέεται με το σχέδιο Rivesaltes για 1 238 εκτάρια. Το συνολικό ποσό αυτού του συμπληρώματος ανέρχεται σε 8,006 εκατ. FRF και προστίθεται στα 28,613 εκατ. FRF εθνικής ενίσχυσης για τη μετατροπή, η οποία καταβλήθηκε για τα εν λόγω 1 238 εκτάρια.
- γ) Για τους 875 παραγωγούς, το προβλεπόμενο στο σχέδιο συμπλήρωμα καταβλήθηκε ως εξής: 662 έλαβαν 5 000 FRF/εκτάριο για 990 εκτάρια (συνολικό ποσό ύψους 4,950 εκατ. FRF)· 80 έλαβαν 10 000 FRF/εκτάριο για 133 εκτάρια (συνολικό ποσό ύψους 1,330 εκατ. FRF)· και 133 έλαβαν 15 000 FRF/εκτάριο για 115 εκτάρια (συνολικό ποσό ύψους 1,726 εκατ. FRF).
- (62) Συνολικά, στο πλαίσιο του σχεδίου, καταβλήθηκε σε 875 παραγωγούς ποσό ύψους 36,623 εκατ. FRF για την ανανέωση των αμπελώνων όσον αφορά έκταση 1 238 εκταρίων.
- (63) Σε 221 περιπτώσεις καταβλήθηκε ποσό άνω των 33 000 FRF/εκτάριο, για έκταση 166 εκταρίων, που αντιστοιχεί σε ποσό 0,883 εκατ. FRF.

(64) Οι γαλλικές αρχές απέστειλαν τον κατάλογο των ποικιλιών που χρησιμοποιήθηκαν στη μετατροπή καθώς και τα διάφορα διατάγματα που καθορίζουν ετησίως τα ποσοστά της ενίσχυσης.

2. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΟΠ

(65) Οι γαλλικές αρχές διευκρινίζουν καταρχάς ότι οι δράσεις αυτές δεν συνεχίστηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

(66) Οι δράσεις διαφήμισης οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν με έσοδα προερχόμενα από την υποχρεωτική εκούσια εισφορά ήταν της ίδιας φύσης με εκείνες που χρηματοδοτήθηκαν από το προϊόν τέλους υπέρ τρίτων που κοινοποιήθηκε και εγκρίθηκε από την Επιτροπή [ενισχύσεις αριθ. Ν 230/90 ⁽¹¹⁾ και Ν 184/97].

(67) Με τις πιστώσεις που προέκυψαν από την είσπραξη της υποχρεωτικής εκούσιας εισφοράς κατέστη επομένως δυνατό να ενισχυθούν οι δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από το προϊόν του τέλους υπέρ τρίτων. Φάνηκε πράγματι ότι ήταν απολύτως αναγκαίο να ενισχυθεί η προώθηση των οίνων αυτών ώστε να βελτιωθούν οι δυνατότητες διάθεσής τους στην αγορά, δεδομένου ότι η κατάσταση της αγοράς είχε σοβαρές επιπτώσεις στην τοπική αμπελουργική οικονομία.

(68) Προς το σκοπό αυτό, οι γαλλικές αρχές επισημαίνουν ότι, δεδομένου ότι πρόκειται για ενισχύσεις προώθησης, η χρηματοδότησή τους επιτρέπεται έως 100 % Όσον αφορά τις ενισχύσεις διαφήμισης, οι γαλλικές αρχές παρατηρούν ότι επρόκειτο για εκστρατείες προώθησης των προϊόντων ΕΟΠ οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν με την είσπραξη τελών υπέρ τρίτων και εκουσίων εισφορών.

(69) Σε απάντηση στην αίτηση της Επιτροπής, οι γαλλικές αρχές απέστειλαν παραδείγματα του υλικού διαφήμισης και προώθησης που χρησιμοποιήθηκε.

3. ΣΧΟΛΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ

(70) Με επιστολή της 10ης Σεπτεμβρίου 2004, οι γαλλικές αρχές απάντησαν στις παρατηρήσεις τρίτων. Εξηγούν ότι στις παρατηρήσεις αυτές εικάζεται ότι οι ενισχύσεις είχαν χρησιμοποιηθεί για σκοπούς άλλους από τον αρχικό, προς όφελος μιας μόνο εταιρείας ανταγωνιστικής προς τους ενδιαφερόμενους τρίτους. Οι γαλλικές αρχές εξέφρασαν την αποδοκιμασία τους έναντι αυτών των ισχυρισμών, οι οποίοι έδταν άμεσα υπό αμφισβήτηση την ακεραιότητα των εμπλεκόμενων διοικητικών υπηρεσιών και κάλεσαν επομένως την Επιτροπή να μη λάβει υπόψη τα επιχειρήματα αυτά.

V. ΕΚΤΙΜΗΣΗ

1. ΤΟ ΑΡΘΡΟ 87 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

(71) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ορίζει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ενοίκις μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που

επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η (παρούσα) συνθήκη ορίζει άλλως».

(72) Το άρθρο 76 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87, που ίσχυε όταν χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις προέβλεπε ότι με την επιφύλαξη αντίθετων διατάξεων του εν λόγω κανονισμού, τα άρθρα 92, 93 και 94 της συνθήκης (νυν άρθρα 87, 88 και 89) εφαρμόστηκαν στην παραγωγή και στην εμπορία των αμπελοοινικών προϊόντων.

1.1. ΥΠΑΡΞΗ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟΥ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ

(73) Θεωρούνται ως ενισχύσεις οι παρεμβάσεις οι οποίες, υπό οποιαδήποτε μορφή, είναι ικανές να ευνοούν άμεσα ή έμμεσα επιχειρήσεις ή που πρέπει να θεωρούνται ως οικονομικό πλεονέκτημα που η ωφελούμενη επιχείρηση δεν θα είχε υπό ομαλές συνθήκες αγοράς.

(74) Όσον αφορά τη φύση των εισφορών στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι αυτές απαιτούν την έγκριση μιας πράξης της δημόσιας αρχής προκειμένου να παράγουν όλα τα αποτελέσματά τους και ότι οι πόροι οι οποίοι έχουν παραχθεί κατ' αυτόν τον τρόπο χρησίμευσαν ως μέσο για την εφαρμογή μιας πολιτικής στηριζόμενης από το κράτος. Επιπλέον, δεν έχει αποδειχτεί ότι οι δικαιούχοι των ενισχύσεων είναι πάντοτε οι υπόχρεοι των φόρων στην προκειμένη περίπτωση. Γι' αυτούς τους λόγους, δεν πληρούν τα κριτήρια που προτείνει το Δικαστήριο στη νομολογία του προκειμένου να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ⁽¹²⁾. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για τέλη υπέρ τρίτων, δηλαδή για δημόσιους πόρους.

(75) Επίσης, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, θεωρούνται ως ενισχύσεις οι παρεμβάσεις οι οποίες, ανεξαρτήτως μορφής, ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που κανονικά βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης και οι οποίες κατά συνέπεια, χωρίς να είναι επιδοτήσεις υπό τη στενή έννοια του όρου, είναι της ίδιας φύσεως ή έχουν τα ίδια αποτελέσματα ⁽¹³⁾.

(76) Όσον αφορά την ύπαρξη, αλλά και τη φύση της ενίσχυσης, αυτή πρέπει να προσδιοριστεί στο επίπεδο των πιθανών δικαιούχων του Σχεδίου Rivesaltes καθώς και των διαπραγματευτικών εισφορών για τη διαφήμιση και την προώθηση και για τη λειτουργία ορισμένων ΕΟΠ και στο επίπεδο της χρηματοδότησής τους. Στην προκειμένη περίπτωση, η στήριξη που χορηγήθηκε ευνόησε ορισμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε μόνο στους παραγωγούς των ΕΟΠ που δραστηριοποιούνται σε ορισμένες καθορισμένες περιφέρειες.

1.2. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

(77) Τέλος, για να διαπιστωθεί κατά πόσον η ενίσχυση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, πρέπει να προσδιοριστεί εάν είναι ικανή να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

⁽¹²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 2004, υπόθεση C-345/02, Pearle, δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή.

⁽¹³⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 2003, υπόθεση C-355/00, Freskot, Συλλογή, σ. I-5263.

⁽¹¹⁾ Επιστολή της Επιτροπής αριθ. SG(D)(90) 25148 της 22.8.1990.

(78) Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι όταν με ένα χορηγούμενο από κράτος μέλος πλεονέκτημα ενισχύεται η θέση μιας κατηγορίας επιχειρήσεων σε σχέση με άλλες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, οι συναλλαγές αυτές πρέπει να θεωρούνται ότι επηρεάζονται από το πλεονέκτημα αυτό ⁽¹⁴⁾.

(79) Η ύπαρξη συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών στον αμπελοοινικό τομέα φαίνεται να καταδεικνύεται από την ύπαρξη ΚΟΑ στον κλάδο.

(80) Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει, ενδεικτικά, το επίπεδο των εμπορικών συναλλαγών των αμπελουργικών προϊόντων μεταξύ της Γαλλίας και των άλλων κρατών μελών κατά τα τελευταία δύο έτη των μετατροπών που αναφέρθηκαν στη Γαλλία.

	Οίνος	
1999/2000	Κοινότητα στη σύνθεσή της στις 30/4/2004	Γαλλία
Χρησιμοποιήσιμη παραγωγή	168 076 000 εκατόλιτρα	54 271 000 εκατόλιτρα
Εξαγωγές προς την Κοινότητα στη σύνθεσή της στις 30.4.2004	—	15 500 000 εκατόλιτρα
Εισαγωγές της Κοινότητας στη σύνθεσή της στις 30.4.2004	—	5 700 000 εκατόλιτρα

(81) Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν είναι επομένως ικανές να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να νοθεύσουν ή να απειλήσουν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό στο μέτρο που ευνοούν ορισμένες εθνικές αμπελουργικές παραγωγές εις βάρος της παραγωγής των άλλων κρατών μελών. Πράγματι, ο αμπελοοινικός τομέας είναι εξαιρετικά ανοιχτός στον ανταγωνισμό σε κοινοτικό επίπεδο και, συνεπώς, ιδιαίτερα ευαίσθητος σε κάθε μέτρο που ευνοεί την παραγωγή στο ένα ή στο άλλο κράτος μέλος.

1.3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΗΣ «ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ» ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 87 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

(82) Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω εξηγήσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα υπέρ των παραγωγών οίνων ΕΟΠ που δραστηριοποιούνται σε ορισμένες καθορισμένες περιφέρειες συνιστούν οικονομικό πλεονέκτημα χρηματοδοτούμενο με κρατικούς πόρους, το οποίο τους προσφέρεται και από το οποίο δεν μπορούν να επωφεληθούν άλλοι οικονομικοί φορείς. Το πλεονέκτημα αυτό νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ευνοώντας ορισμένες επιχειρήσεις και ορισμένους κλάδους παραγωγής, κατά το μέτρο που είναι ικανό να επηρεάσει τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Το μέτρο αποτελεί επομένως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

2. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

(83) Το άρθρο 87 της συνθήκης προβλέπει, ωστόσο, ορισμένες εξαιρέσεις από τη γενική αρχή του ασυμβίβαστου των κρατικών ενισχύσεων με τη συνθήκη, παρότι ορισμένες από αυτές είναι πρόδηλα ανεφάρμοστες στην προκειμένη περίπτωση, ιδίως οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου. Τις εξαιρέσεις αυτές δεν ανέφεραν οι γαλλικές αρχές.

(84) Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται από το άρθρο 87 παράγραφος 3 της συνθήκης, πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά κατά την εξέταση κάθε ενίσχυσης περιφερειακού ή τομεακού χαρακτήρα ή οποιασδήποτε μεμονωμένης περίπτωσης εφαρμογής γενικών καθεστώτων ενισχύσεων. Μπορούν ειδικότερα να χορηγούνται μόνο στην περίπτωση που η Επιτροπή μπορεί να διαπιστώσει ότι η ενίσχυση είναι αναγκαία για την υλοποίηση ενός από τους επιδιωκόμενους στόχους. Η παροχή του ευεργετήματος των εν λόγω παρεκκλίσεων σε ενισχύσεις που δεν συνεπάγονται τέτοιο αντάλλαγμα θα ισοδυναμούσε με το να επιτραπούν πλήγματα στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στερούμενες δικαιολογίας έναντι του κοινοτικού συμφέροντος και, κατ' ακολουθία, να επιτραπούν αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα για τους επιχειρηματίες ορισμένων κρατών μελών.

(85) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επίμαχες ενισχύσεις δεν αποσκοπούν στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης μιας περιοχής, στην οποία το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στην οποία επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης. Δεν αποσκοπούν επίσης στην προώθηση σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή στην άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης. Οι ενισχύσεις αυτές επίσης δεν προορίζονται ούτε για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης.

(86) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης προβλέπει ότι δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Για να μπορούν να επωφεληθούν από την παρέκκλιση αυτή, οι ενισχύσεις πρέπει να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα.

2.1. Ο ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

(87) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι γαλλικές αρχές δεν κοινοποίησαν στην Επιτροπή τη νομοθετική ρύθμιση για τη θέσπιση των σχετικών ενισχύσεων, όπως ορίζει το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Το άρθρο 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 ορίζει την παράνομη

⁽¹⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, υπόθεση 730/79, Philip Morris, Συλλογή, σ. 2671, σκέψη 11.

ενίσχυση ως μια νέα ενίσχυση η οποία εφαρμόζεται κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Η υποχρέωση κοινοποίησης των κρατικών ενισχύσεων κατοχυρώνεται στο άρθρο 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 ⁽¹⁵⁾.

- (88) Δεδομένου ότι τα μέτρα που τέθηκαν σε εφαρμογή από τη Γαλλία περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, προκύπτει ότι πρόκειται για νέες ενισχύσεις, μη κοινοποιηθείσες στην Επιτροπή και, ως εκ τούτου, παράνομες κατά την έννοια της συνθήκης.

2.2. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΩΝ ΣΤΑ ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

- (89) Σύμφωνα με το σημείο 23.3 των κατευθυντήριων γραμμών για τη γεωργία και την ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης ⁽¹⁶⁾, κάθε παράνομη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 πρέπει να αξιολογείται σύμφωνα με τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές που ισχύουν κατά τη στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης.
- (90) Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη γεωργία ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2000. Επομένως, κάθε ενίσχυση που χορηγείται μετά από την ημερομηνία αυτή θα πρέπει να κρίνεται με βάση αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές. Αντίθετα, κάθε ενίσχυση που χορηγήθηκε πριν από αυτή την ημερομηνία θα πρέπει, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, να αξιολογείται με βάση τις διατάξεις και την πρακτική που ίσχυε πριν την 1η Ιανουαρίου 2000.
- (91) Το σημείο 3.2 των κατευθυντήριων γραμμών για τη γεωργία προβλέπει ότι αν και τα άρθρα 87, 88 και 89 της συνθήκης εφαρμόζονται πλήρως στους τομείς που καλύπτονται από τις κοινές οργανώσεις αγορών, εντούτοις η εφαρμογή τους εξακολουθεί να εξαρτάται από τις διατάξεις που θεσπίζονται με τους σχετικούς κανονισμούς. Με άλλα λόγια, η προσφυγή εκ μέρους ενός κράτους μέλους στις διατάξεις των άρθρων 87, 88 και 89 της συνθήκης δεν μπορεί να έχει προτεραιότητα έναντι των διατάξεων του κανονισμού για την οργάνωση του τομέα αυτού της αγοράς ⁽¹⁷⁾. Η Επιτροπή οφείλει επίσης να εξετάσει αν μια ενίσχυση δεν παρεμποδίζει την εύρυθμη λειτουργία των σχετικών αγορών και είναι επομένως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.
- (92) Οι ενισχύσεις που προβλέπει το σχέδιο Rivesaltes χορηγήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 1997 μέχρι τις 31 Ιουλίου 2000, δηλαδή πριν τεθεί σε εφαρμογή, την 1η Αυγούστου 2000, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1999, που αφορά την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς. Επειδή πρόκειται για μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινής οργάνωσης της αμπελοοινικής αγοράς, πρέπει να εξεταστούν με βάση τη νομοθεσία που ίσχυε τότε, δηλαδή με βάση τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 822/87.
- (93) Όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη διαφήμιση και την προώθηση που προβλέπονται για ορισμένες ΕΟΠ οι οποίες, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, δεν συνεχίστηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000, η συμβατότητα των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν πρέπει να ελεγχθεί με βάση τις ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τη διαφήμιση των προϊόντων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της συνθήκης ΕΚ και

ορισμένων προϊόντων που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι ⁽¹⁸⁾, οι οποίες προβλέπουν στο σημείο 70 ότι κάθε παράνομη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού αριθ. 659/1999 αξιολογείται σύμφωνα με τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές που ίσχυαν τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης.

- (94) Όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις που χρηματοδοτούνται από τέλη υπέρ τρίτων, οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από τις ενισχύσεις καθώς και οι λεπτομέρειες χρηματοδότησης των ιδίων των ενισχύσεων πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης από την Επιτροπή.

2.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2.3.1. Οι ενισχύσεις

2.3.1.1. Η πριμοδότηση για παύση της καλλιέργειας

- (95) Η πριμοδότηση για παύση της καλλιέργειας χρηματοδοτήθηκε από μια διεπαγγελματική εισφορά, η οποία κατέστη υποχρεωτική από τις δημόσιες αρχές, για τη μετατροπή του αμπελοοινικού τομέα. Η πριμοδότηση είχε ως στόχο να αποζημιώσει τους παραγωγούς για την απώλεια εισοδήματος που προκάλεσε η δέσμευσή τους να μην διεκδικήσουν την ελεγχόμενη ονομασία προέλευσης (ΕΟΠ) «Rivesaltes» και να αναπροσανατολίσουν την παραγωγή τους προς τους επιτραπέζιους και τους τοπικούς οίνους.
- (96) Όμως, οι πριμοδοτήσεις για παύση της καλλιέργειας που προβλέπει το γαλλικό καθεστώς ενισχύσεων δεν προβλέπονταν από την κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ) και πιο συγκεκριμένα από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 456/80. Ο κανονισμός αυτός προέβλεπε μόνο τη χορήγηση πριμοδότησης για προσωρινή ή οριστική εγκατάλειψη της παραγωγής, η οποία καταβαλλόταν όταν ένας παραγωγός αποφάσιζε να συμβάλει στη μείωση του κοινοτικού αμπελουργικού δυναμικού μέσω, ιδίως, της εκρίζωσης των αμπελών.
- (97) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το γαλλικό μέτρο δεν είχε ως στόχο τη μείωση της παραγωγής οίνου αλλά μόνο τη μη διεκδίκηση της ελεγχόμενης ονομασίας προέλευσης (ΕΟΠ) «Rivesaltes». Επειδή όμως δεν μειώθηκε το αμπελουργικό δυναμικό και καμία δράση εγκατάλειψης δεν χρηματοδοτήθηκε με την πριμοδότηση, το εν λόγω μέτρο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παλαιάς ΚΟΑ για τον αμπελοοινικό τομέα.
- (98) Παρότι η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 456/80 φαίνεται να αποκλείεται λόγω της μη εγκατάλειψης της παραγωγής, το μέτρο πρέπει να εξεταστεί βάσει άλλων οριζόντιων διατάξεων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Πράγματι, το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 456/80 όριζε ότι οι διατάξεις του λόγω κανονισμού δεν αντέκιντο στη χορήγηση ενισχύσεων που προβλέπονται από τις εθνικές νομοθεσίες και που αποσκοπούν στην επίτευξη στόχων αναλόγων με αυτούς που επιδιώκονται από τον κανονισμό αυτό, με την επιφύλαξη να εξετασθούν βάσει των άρθρων 92, 93 και 94 της συνθήκης (νυν άρθρα 87, 88 και 89).
- (99) Το υπό εξέταση μέτρο δεν προέβλεπε εγκατάλειψη της παραγωγής. Συνεπώς, δεν μπορεί να εξομοιωθεί με μέτρο που προορίζεται να επιτύχει στόχους ανάλογους με εκείνους που επιδιώκονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 456/80, δηλαδή τη μείωση του αμπελουργικού δυναμικού.

⁽¹⁵⁾ Ως «νέα ενίσχυση» νοείται κάθε ενίσχυση, δηλαδή κάθε καθεστώς ενισχύσεων ή κάθε μεμονωμένη ενίσχυση, η οποία δεν αποτελεί υφιστάμενη ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών υφιστάμενων ενισχύσεων.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

⁽¹⁷⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1979, υπόθεση 177/78, Pigs and Bacon Commission κατά McCarren, Συλλογή, σ. 2161.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 252 της 12.9.2001, σ. 5.

(100) Οι ίδιες οι γαλλικές αρχές εξήγησαν ότι το μέτρο δεν αποσκοπούσε στη μείωση του αμπελουργικού δυναμικού, δεδομένου ότι η δέσμευση των δικαιούχων συνίστατο στο να δεχθούν να διαθέτουν στην αγορά την παραγωγή των αμπελοτεμαχίων που έχουν τεθεί υπό καθεστώς παύσης της καλλιέργειας ως επιτραπέζιο οίνο ή τοπικό οίνο και όχι ως οίνο ΕΟΠ.

(101) Οι γαλλικές αρχές διευκρινίζουν ότι η πριμοδότηση είχε ως στόχο να εξασφαλίσει στους δικαιούχους αντάλλαγμα για τη δέσμευσή τους να μη διαθέτουν στην αγορά την παραγωγή των αμπελοτεμαχίων που τέθηκαν υπό καθεστώς παύσης της καλλιέργειας ως οίνο ΕΟΠ. Επομένως, σύμφωνα με τις εν λόγω αρχές, η πριμοδότηση δεν αποτελούσε για τους δικαιούχους συμπλήρωμα εισοδήματος αλλά απλώς αντιστάθμιση απώλειας εισοδήματος. Συνεπώς, η πριμοδότηση αυτή δεν θα ήταν δυνατόν να εξομοιωθεί με μια απλή ενίσχυση λειτουργίας η οποία θα συνιστούσε, αδικαιολόγητα, ταμειακή διευκόλυνση.

(102) Όμως, αντίθετα από ό,τι ισχυρίζονται οι γαλλικές αρχές, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εθνική ενίσχυση είχε ως στόχο να ανακουφίσει οικονομικά τους παραγωγούς οι οποίοι, ως επιχειρηματίες, είχαν αποφασίσει ελεύθερα να συμμετάσχουν σε μια καθαρά εμπορική ενέργεια, της οποίας οι δαπάνες συνδέονται άμεσα με την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Πράγματι, η αντιστάθμιση από το κράτος απώλειας εισοδήματος που οφείλεται σε ενέργεια στην οποία προέβησαν αυτοβούλως οι οικονομικοί φορείς συνιστά δημόσια ενίσχυση η οποία έχει ως συνέπεια να αμβλυθούν οι οικονομικές επιπτώσεις μιας τέτοιας ενέργειας.

(103) Σύμφωνα με την πάγια πρακτική της Επιτροπής πριν από την έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών για τη γεωργία την 1η Ιανουαρίου 2000 και σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽¹⁹⁾, οι λειτουργικές ενισχύσεις είναι αυτές οι οποίες αποσκοπούν στο να απαλλάξουν μια επιχείρηση από έξοδα που θα έπρεπε κανονικά να επωμισθεί στο πλαίσιο της τρέχουσας διαχείρισής της ή των συνήθων δραστηριοτήτων της. Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, οι ενισχύσεις λειτουργίας δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, εφόσον από την ίδια τη φύση τους, ενέχουν κίνδυνο να αλλοιώσουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκετο προς το κοινό συμφέρον.

(104) Η ιδέα αυτή περιλαμβάνεται στο σημείο 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών για τη γεωργία, το οποίο προβλέπει ότι τα μονομερή μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν απλώς στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των παραγωγών, αλλά που δεν συμβάλλουν κατά κανένα τρόπο στην ανάπτυξη του τομέα, και ειδικότερα οι ενισχύσεις που χορηγούνται αποκλειστικά με βάση την τιμή, την ποσότητα, τη μονάδα παραγωγής ή τη μονάδα μέσων παραγωγής θεωρείται ότι συνιστούν ενισχύσεις λειτουργίας, οι οποίες δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Στο σημείο 3.5 προστίθεται ότι από την ίδια τη φύση τους, οι ενισχύσεις αυτές ενδέχεται να παρακωλύουν τη λειτουργία των μηχανισμών των κοινών οργανώσεων αγοράς.

(105) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε ανά εκτάριο και ανά έτος βάσει συνέχισης της παραγωγής και ότι,

κατά συνέπεια, ήταν άμεσα συνδεδεμένη με την ποσότητα του παραχθέντος οίνου.

(106) Η Επιτροπή θεωρεί, επομένως, ότι η πριμοδότηση για την παύση της καλλιέργειας αποτελεί λειτουργική ενίσχυση η οποία ενδέχεται να παρακωλύσει τη λειτουργία των μηχανισμών που διέπουν την αμπελοοινική ΚΟΑ και ότι, για το λόγο, αυτό είναι ασυμβίβαστη με τους ισχύοντες κανόνες της αγοράς και του ανταγωνισμού.

2.3.1.2. Η ενίσχυση μετατροπής

(107) Το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87 προέβλεπε ότι απαγορευόταν κάθε εθνική ενίσχυση για τη φύτευση αμπελουργικών εκτάσεων από την 1η Σεπτεμβρίου 1988, εκτός από αυτές που ανταποκρίνονται σε κριτήρια που πρέπει, ιδίως, να επιτρέπουν την επίτευξη του στόχου της μείωσης της ποσότητας της παραγωγής ή της ποιοτικής βελτίωσης χωρίς να συνεπάγονται αύξηση της παραγωγής.

(108) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων εξετάζονται τα σχέδια εθνικών ενισχύσεων για τη φύτευση αμπελουργικών εκτάσεων που γίνονται δεκτά δυνάμει των άρθρων 92, 93 και 94 της συνθήκης (νυν άρθρα 87, 88 και 89).

(109) Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι τα σχέδια εθνικών ενισχύσεων πρέπει να αποδεικνύουν με τρόπο ικανοποιητικό ότι τηρείται ο στόχος, που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87, για τη μείωση της ποσότητας παραγωγής ή τη βελτίωση της ποιότητας χωρίς αύξηση της παραγωγής.

(110) Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι η φύτευση πρέπει να γίνεται με ποικιλία η οποία, στην εν λόγω περιοχή, δεν θεωρείται υψηλής παραγωγικότητας, είναι αναγνωρισμένη ως βελτιωτική και είναι ειδικά επιτρεπόμενη από τις εθνικές αρχές στα πλαίσια του εν λόγω σχεδίου ενισχύσεως.

(111) Οι γαλλικές αρχές υπενθύμισαν ότι κάθε χρόνο διαβιβάζουν στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87, τον πίνακα των αμπελουργικών εκτάσεων που έχουν φυτευθεί, ταξινομημένων ανά διαμέρισμα και ανά τύπο παραγόμενων σταφυλιών (σταφύλια οиноποιίας, συμπεριλαμβανομένων των οίνων ποιότητας που παράγονται εντός καθορισμένων περιοχών, επιτραπέζια σταφύλια) καθώς και τον πίνακα των εκριζώσεων και των φυτεύσεων αμπελών που παρουσιάζεται κατά τον ίδιο τρόπο κατάταξης ανά διαμέρισμα και ένα τύπο παραγόμενων σταφυλιών. Οι γαλλικές αρχές επισύναψαν αντίγραφο των πινάκων που απεστάλησαν για την περίοδο εμπορίας 1997/1998.

(112) Η Επιτροπή έχει όντως λάβει εκ μέρους των γαλλικών αρχών πληροφορίες σχετικά με τις ποικιλίες που χρησιμοποιήθηκαν στις μετατροπές διαπιστώνοντας έτσι την τήρηση των όρων που μνημονεύονται στις αιτιολογικές σκέψεις 107 έως 110. Οι πληροφορίες αυτές επέτρεψαν ήδη στην Επιτροπή κατά το παρελθόν να διαπιστώσει ότι οι εν λόγω ποικιλίες ανταποκρίνονταν στα χαρακτηριστικά που απαιτούνταν από την κοινοτική νομοθεσία η οποία ίσχυε τη στιγμή της χορήγησης των ενισχύσεων.

⁽¹⁹⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου στην προαναφερόμενη υπόθεση Siemens.

(113) Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 προέβλεπε ότι το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται ανά εκτάριο φυτευμένης αμπελούς δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30 % των πραγματικών δαπανών εκρίζωσης και φύτευσης. Οι δαπάνες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την κατανομή της ενίσχυσης μπορούν να καθορίζονται χωριστά για κάθε περιοχή, κυρίως με βάση τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της.

(114) Σύμφωνα με τις πρώτες πληροφορίες που διαβίβασαν οι γαλλικές αρχές, το σύνολο των δημόσιων χρηματοδοτήσεων συνέβαλε κατά 29,11 % στο κόστος της μετατροπής που πράγματι υλοποιήθηκε. Έτσι, οι γαλλικές αρχές συμπεραίνουν ότι το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν υπερέβη το όριο 30 % που προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία.

(115) Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2741/89 προέβλεπε ότι το καθοριστικό στοιχείο για τον υπολογισμό του κόστους μετατροπής ήταν η ενίσχυση που πράγματι χορηγήθηκε ανά εκτάριο φυτευμένης αμπελούς. Η λογική αυτή αποκλείει τους συνολικούς υπολογισμούς όσον αφορά τη μετατροπή στο σύνολό της και, συνεπώς, τους υπολογισμούς που βασίζονται στο μέσο συνολικό κόστος ανά εκτάριο.

(116) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, λαμβανομένου υπόψη του κόστους ανά εκτάριο που κοινοποίησαν οι γαλλικές αρχές (110 000 FRF/εκτάριο), οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση έπρεπε να περιορίζονται σε 33 000 FRF/εκτάριο και σε 30 % του πραγματικού κόστους ανά παραγωγή.

(117) Οι νέες πληροφορίες που διαβίβασαν οι γαλλικές αρχές δείχνουν ότι, συνολικά, στο πλαίσιο του Σχεδίου, καταβλήθηκε ποσό ύψους 36,623 εκατ. FRF για την ανανέωση των αμπελώνων όσον αφορά έκταση 1 238 εκταρίων και 875 παραγωγούς. Ο αριθμός των περιπτώσεων που υπερβαίνουν τις 33 000 FRF/εκτάριο ανέρχεται σε 221 και αφορά έκταση 166 εκταρίων που αντιστοιχεί σε ποσό 883 000 εκατ. FRF.

(118) Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι κάθε υπέρβαση του 30 % του πραγματικού κόστους και/ή του ορίου των 33 000 FRF/εκτάριο, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, συνιστά κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη προς τους ισχύοντες κανόνες.

2.3.1.3. Ενισχύσεις για τη διαφήμιση και την προώθηση και ενισχύσεις για τη λειτουργία των σχετικών ΕΟΠ

(119) Η Επιτροπή ενέκρινε τελευταία στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης Ν 184/97 τη χορήγηση, μέχρι το τέλος του 2002, κρατικής ενίσχυσης χρηματοδοτούμενης από τέλος υπέρ τρίτων για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, των δαπανών διαφήμισης και προώθησης καθώς και των λειτουργικών δαπανών προς όφελος της CIVDN. Η αρχική ρύθμιση είχε εγκριθεί από την Επιτροπή το 1990, στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης αριθ. Ν 230/90. Η Επιτροπή είχε επομένως συμπεράνει ότι οι ενισχύσεις συλλογικής προώθησης οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση και στην εδραίωση του κύρους του εμπορικού σήματος των φυσικών γλυκών οίνων στον καταναλωτή καθώς και στην ανάπτυξη των πωλήσεων είχαν χορηγηθεί σύμφωνα με διατάξεις του πλαισίου των εθνικών

ενισχύσεων για τη διαφήμιση γεωργικών προϊόντων και ορισμένων προϊόντων που δεν υπάγονται στο παράρτημα II της συνθήκης ΕΟΚ, εκτός όμως από τα προϊόντα αλιείας ⁽²⁰⁾, το οποίο ισχύει γι' αυτό το είδος ενισχύσεων. Εξάλλου, η Επιτροπή θεώρησε ότι τα έξοδα που αφορούν τις διοικητικές δαπάνες της CIVDN δεν έπρεπε να θεωρηθούν ως ενισχύσεις.

(120) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η έγκριση που χορηγήθηκε στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης αριθ. Ν 184/97 δεν αποτελεί σιωπηρή έγκριση κάθε τροποποίησης ή κάθε άλλου μέτρου, όπως στην προκειμένη περίπτωση, που θα ερχόταν να προστεθεί στην ήδη εγκριθείσα ενίσχυση.

(121) Όμως, οι γαλλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι οι δράσεις διαφήμισης και προώθησης οι οποίες αναλήφθηκαν χάρη στα έσοδα που προέρχονται από την υποχρεωτική εκούσια εισφορά ήταν της ίδιας φύσης με εκείνες που χρηματοδοτήθηκαν χάρη στο προϊόν του τέλους υπέρ τρίτων το οποίο κοινοποιήθηκε και εγκρίθηκε από την Επιτροπή. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, επρόκειτο επομένως αποκλειστικά για αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του μέτρου.

(122) Δεδομένου ότι κατά τη χορήγηση των εν λόγω ενισχύσεων είχαν εφαρμοστεί οι ίδιοι όροι, η Επιτροπή, αναφερόμενη στην απόφασή της στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης αριθ. Ν 184/97, είναι επομένως σε θέση να συμπεράνει ότι οι ενισχύσεις για τη διαφήμιση και την προώθηση καθώς και οι ενισχύσεις λειτουργίας των ΕΟΠ που χρηματοδοτήθηκαν από τις νέες εισφορές συμβιβάζονται με τους ισχύοντες κανόνες ανταγωνισμού.

(123) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις τρίτων σύμφωνα με τις οποίες οι χρηματοδοτηθείσες δράσεις παραβιάζουν τους κανόνες ανταγωνισμού που εφαρμόζονται στις ενισχύσεις για τη διαφήμιση και την προώθηση των γεωργικών προϊόντων, διότι καταβλήθηκαν σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Όμως, τα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς επίρρωση αποδεικνύουν ότι οι εν λόγω δράσεις είναι μέτρα προώθησης εξομοιούμενα με δράσεις τεχνικής στήριξης των οποίων οι δικαιούχοι μπορεί να είναι οι αμπελοκαλλιεργητές.

2.3.2. Η χρηματοδότηση των ενισχύσεων

(124) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽²¹⁾, η Επιτροπή θεωρεί κατά κανόνα ότι η χρηματοδότηση κρατικής ενίσχυσης με υποχρεωτικές επιβαρύνσεις ενδέχεται να επηρεάσει την ενίσχυση, έχοντας προστατευτικό αποτέλεσμα που υπερβαίνει την ενίσχυση αυτή καθαυτή. Οι εν λόγω εισφορές συνιστούν πράγματι υποχρεωτική επιβάρυνση. Σύμφωνα με την ίδια νομολογία, η Επιτροπή θεωρεί ότι μια ενίσχυση δεν μπορεί να χρηματοδοτείται από τέλη υπέρ τρίτων που επιβαρύνουν επίσης τα εισαγόμενα από άλλα κράτη μέλη προϊόντα.

(125) Η Επιτροπή έχει ήδη συμπεράνει, συγκεκριμένα στο πλαίσιο της κρατικής ενίσχυσης αριθ. Ν 184/97, ότι το καθεστώς που θεσπίστηκε από τις γαλλικές αρχές δεν έδιγε τα εισαγόμενα προϊόντα.

⁽²⁰⁾ ΕΕ C 302 της 12.11.1987, σ. 6.

⁽²¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1970, υπόθεση 47/69, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή, σ. 487.

(126) Από τα έγγραφα στα οποία προβλέπονται τα εν λόγω τέλη προκύπτει εν προκειμένω ότι τα τέλη αυτά επιβάλλονται μόνο στην παραγωγή των φυσικών γλυκών οίνων ΕΟΠ της περιφέρειας των Ανατολικών Πυρηναίων. Η πριμοδότηση για την παύση καλλιέργειας χρηματοδοτήθηκε από εισφορά η οποία επιβλήθηκε μόνο στην περιφερειακή παραγωγή των οίνων τους οποίους αφορά το μέτρο, και συνεπώς σε κανένα εισαγόμενο προϊόν.

(127) Μπορεί συνεπώς να συναχθεί το συμπέρασμα ότι κανένα εισαγόμενο προϊόν δεν υπόκειται, ούτε υπόκειται στα υπό εξέταση τέλη υπέρ τρίτων.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(128) Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία υπό μορφή «πριμοδότησης για παύση καλλιέργειας» στους γάλλους αμπελοκαλλιεργητές, οι οποίοι δεσμεύτηκαν να μη διεκδικήσουν την ελεγχόμενη ονομασία προέλευσης (ΕΟΠ) «Rivesaltes» ή «Grand Roussillon» από τη συγκομιδή του 1996 έως και τη συγκομιδή του 2000, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

(129) Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία υπό μορφή σχεδίου μετατροπής των αμπελώνων ΕΟΠ Rivesaltes, από τη συγκομιδή του 1996 έως και τη συγκομιδή του 2000, καθ' υπέρβαση του 30 % του πραγματικού κόστους και/ή του ορίου των 5 030,82 ευρώ/εκτάριο (33 000 FRF/εκτάριο) σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

(130) Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία, από την 1η Ιανουαρίου 1998 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, υπό μορφή δράσεων διαφήμισης και προώθησης και λειτουργίας υπέρ των ΕΟΠ «Rivesaltes», «Grand Roussillon», «Muscat de Rivesaltes» και «Banyuls», συμβιβάζεται με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

(131) Τα υπό εξέταση μέτρα δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης και συνιστούν επομένως παράνομες ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

(132) Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το ότι η Γαλλία εφάρμοσε τα εν λόγω μέτρα ενισχύσεων κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

(133) Δεδομένου ότι πρόκειται για μέτρα ενισχύσεων που τέθηκαν σε εφαρμογή χωρίς αναμονή της τελικής απόφασης της Επιτροπής, είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι, λόγω του δεσμευτικού χαρακτήρα των προβλεπόμενων από το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης διαδικαστικών κανόνων, των οποίων το άμεσο αποτέλεσμα αναγνώρισε το ΔΕΚ στις αποφάσεις του της 19ης Ιουνίου 1973 στην υπόθεση 77/72, Carmine Carolongo κατά Azienda Agricola Maya ⁽²²⁾, της 11ης Δεκεμβρίου 1973 στην υπόθεση 120/73, Gebroeder Lorenz GmbH κατά Γερμανίας ⁽²³⁾ και της 22ας Μαρτίου 1977 στην υπόθεση 78/76, Steinicke και Weinlig κατά Γερμανίας ⁽²⁴⁾, δεν είναι δυνατή η εκ των υστέρων άρση του παράνομου χαρακτήρα της εξεταζόμενης ενίσχυσης [απόφαση εκδοθείσα στις 21 Νοεμβρίου 1991 στην

υπόθεση C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires και λοιποί κατά Γαλλίας] ⁽²⁵⁾.

(134) Το ΔΕΚ υπενθύμισε ότι στην περίπτωση που ένα μέτρο ενισχύσεως, ο τρόπος χρηματοδότησης του οποίου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του, εφαρμόστηκε κατά παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης, τα εθνικά δικαστήρια υποχρεούνται, καταρχήν, να διατάξουν την επιστροφή των φόρων ή εισφορών που εισπράχθηκαν ειδικά για τη χρηματοδότηση της ενίσχυσης αυτής. Υπενθυμίζει επίσης ότι εναπόκειται στα εθνικά δικαστήρια η διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι τυχόν παραβιάσεως, εκ μέρους εθνικών αρχών, της απαγορεύσεως χορηγήσεως ενισχύσεων, που αναφέρεται στο άρθρο 88 παράγραφος 3 τελευταία πρόταση της συνθήκης και έχει άμεσο αποτέλεσμα. Εφόσον μια τέτοια παραβίαση, την οποία επικαλούνται οι δικαιούμενοι προς τούτο αιτούντες έννομη προστασία, διαπιστωθεί από τα εθνικά δικαστήρια, τα τελευταία πρέπει να αντλήσουν όλες τις συνέπειες, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, όσον αφορά τόσο το κύρος των πράξεων που συνεπάγονται τη θέση σε εφαρμογή των οικείων μέτρων ενισχύσεως όσο και την αναζήτηση των χορηγηθεισών οικονομικών στηρίξεων ⁽²⁶⁾.

(135) Σε περίπτωση ασυμβίβαστου των παράνομων ενισχύσεων με την κοινή αγορά, το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 προβλέπει ότι η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο. Η επιστροφή αυτή είναι αναγκαία ενόψει αποκατάστασης της προηγούμενης κατάστασης, με την κατάργηση κάθε οικονομικού πλεονεκτήματος από το οποίο ενδεχομένως επωφελήθηκε αχρεωστήτως ο δικαιούχος της παρανόμως χορηγηθείσας ενίσχυσης, και τούτο από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης αυτής.

(136) Το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 προβλέπει ότι το ποσό της ανάκτησης περιλαμβάνει και τους σχετικούς τόκους, υπολογιζόμενους με το δέον επιτόκιο που ορίζει η Επιτροπή. Οι τόκοι αυτοί αρχίζουν να τρέχουν από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου.

(137) Οι ενισχύσεις πρέπει να επιστραφούν σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τη γαλλική νομοθεσία διαδικασίες. Στα σχετικά ποσά περιλαμβάνονται οι τόκοι από την ημερομηνία κατά την οποία καταβλήθηκε η ενίσχυση μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησής της. Υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς της Επιτροπής, που προβλέπεται από τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης ⁽²⁷⁾.

(138) Η Επιτροπή δεν διαθέτει πληροφορίες όσον αφορά το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο της πριμοδότησης για την παύση της καλλιέργειας, δεδομένου ότι δεν γνωρίζει τα ποσά των εσόδων καθώς και τον αριθμό εκταρίων για τα οποία χορηγήθηκαν ενισχύσεις. Διευκρινίζοντας ότι οι παρατηρήσεις τρίτων δεν τροποποιούν τα συμπεράσματά της, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την παρατήρηση σύμφωνα με την οποία η πριμοδότηση για την

⁽²⁵⁾ Συλλογή, σ. I-5505.

⁽²⁶⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 2003, συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-261/01 και C-262/01, Van Calster και λοιποί, δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή.

⁽²⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 273 της 9.9.1997, σ. 3).

⁽²²⁾ Συλλογή, σ. 611.

⁽²³⁾ Συλλογή, σ. 1471.

⁽²⁴⁾ Συλλογή, σ. 595.

παύση καλλιέργειας χρηματοδοτήθηκε από τις γαλλικές αρχές από συμπληρωματικές μη δηλωθείσες κρατικές ενισχύσεις. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, το ποσό των κρατικών ενισχύσεων που προορίζεται να χρηματοδοτήσει την «ένισχυση μετατροπής» ανερχόταν σε 11,01 εκατ. ευρώ.

- (139) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει τα μέτρα που θα λάβει ενδεχομένως η Επιτροπή όσον αφορά τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ),

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία υπό μορφή «πριμοδότησης για παύση καλλιέργειας» στους γάλλους αμπελοκαλλιεργητές οι οποίοι δεσμεύτηκαν να μην διεκδικήσουν την ελεγχόμενη ονομασία προέλευσης (ΕΟΠ) «Rivesaltes» ή «Grand Roussillon» από τη συγκομιδή του 1996 έως και τη συγκομιδή του 2000 είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

2. Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία υπό μορφή σχεδίου μετατροπής των αμπελώνων ΕΟΠ Rivesaltes, από τη συγκομιδή του 1996 έως και τη συγκομιδή του 2000, καθ' υπέρβαση του 30 % του πραγματικού κόστους και/ή του ορίου των 5 030,82 ευρώ/εκτάριο (33 000 FRF/εκτάριο), σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

3. Η κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία, από την 1η Ιανουαρίου 1998 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, υπό μορφή δράσεων διαφήμισης και προώθησης και λειτουργίας υπέρ των ΕΟΠ «Rivesaltes», «Grand Roussillon», «Muscat de Rivesaltes» και «Banyuls», συμβιβάζεται με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης.

Άρθρο 2

1. Η Γαλλία λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να ανακτήσει από τους δικαιούχους τους τις ενισχύσεις που είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφοι 1 και 2.

Η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου, εφόσον επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Οι ανακτώμενες ενισχύσεις περιλαμβάνουν τόκους από τον χρόνο κατά τον οποίο τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης. Οι τόκοι αυτοί υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς της Επιτροπής, που προβλέπεται από τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης.

2. Για τους σκοπούς της ανάκτησης των ενισχύσεων που είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, η Γαλλία ενημερώνει την Επιτροπή για το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου καθώς και για τη χρηματοδότησή του, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού των εσόδων της διεπαγγελματικής εισφοράς που δημιουργήθηκε προς το σκοπό αυτό, και του αριθμού εκταρίων για τα οποία χορηγήθηκε η πριμοδότηση για την παύση καλλιέργειας.

Άρθρο 3

Η Γαλλία ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 19 Ιανουαρίου 2005.

Για την Επιτροπή

Mariann FISCHER BOEL

Μέλος της Επιτροπής